

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/122887,Raciborz-Zakonczenie-prac-na-cmentarzu-Jeruzalem-Podjeto-szczatki-9-osob.html>
2023-02-03, 18:08

Racibórz: Zakończenie prac na cmentarzu „Jeruzalem”. Podjęto szczątki 9 osób

W dniach 2-13 listopada br. na cmentarzu parafialnym „Jeruzalem” w Raciborzu Biuro Poszukiwań i Identyfikacji IPN przeprowadziło prace poszukiwawcze. Celem badań było odnalezienie szczątków ofiar komunizmu, straconych i zmarłych w raciborskim więzieniu w latach 1947-1952, w tym 7 żołnierzy podziemia niepodległościowego, 6 współpracowników podziemia, członka antykomunistycznej organizacji młodzieżowej i ofiary przymusowej kolektywizacji wsi. W podczas zakończonego etapu prace zespołu skoncentrowały się na odnalezieniu szczątków 9 ofiar, co udało się osiągnąć. Kolejny etap prac zaplanowano na przyszły rok.

Racibórz jest do dziś siedzibą zakładu penitencjarnego z połowy XIX wieku, który po wojnie, jako Więzienie Centralne dla ok. 1300 osadzonych, przyjmował skazanych z całej Polski, w tym także więźniów politycznych. W latach 1945-1956, prawdopodobnie z powodu epidemii gruźlicy, pogłębionej ciężkimi warunkami bytowymi w przepełnionym ponad miarę więzieniu - zmarło wielu osadzonych. Większość z nich pogrzebano na cmentarzu „Jeruzalem”.

Biuro Poszukiwań i identyfikacji IPN stanęło zatem przed rzadką okazją odnalezienia w jednym miejscu np. uczestników słynnych akcji zbrojnych na Kielce z sierpnia 1945 r. i Radomsko z kwietnia 1946 r.; partyzanta plutonu KWP-NSZ „Wędrowiec” i specjalisty od ucieczek rodem z poakowskiej „Organizacji Makopola”; żołnierza kpt. Hedy „Szarego” i bliskiego współpracownika st. sierż. Dziemieszkiewicza „Roja” - ofiar komunizmu z Podlasia, Mazowsza, Lubelszczyzny, Kielecczyzny, Ziemi Sandomierskiej, Łódzkiej i Górnego Śląska. Cechą wyjątkową cmentarza „Jeruzalem” jest pozostawienie miejsc pochówków z lat 40-tych i 50-tych na tyłach nekropolii w niemal nienaruszonym stanie. Dało to niecodzienną sposobność poszukiwań szczątków ofiar komunizmu w pierwotnym ułożeniu spoczynkowym.

W typowych miejscach odnaleziono szczątki 9 osób. Kontekst archeologiczny i analiza antropologiczna wykazały, że mogą to być zmarli w latach 1949-1952 w raciborskim więzieniu poszukiwani. Szczątki zostaną poddane dalszym badaniom, w tym próbie identyfikacji genetycznej.

Zobacz także: [Racibórz: Trwają poszukiwania ofiar raciborskiego więzienia komunistycznego](#)

19.11.2020

Racibórz fot. Adam Kondracki (2)

Racibórz fot. Jan Jagiewo (1)

Racibórz fot. Adam Kondracki (3)

Racibórz fot. Adam Kondracki (4)

Racibórz fot. Adam Kondracki (5)

Racibórz fot. Adam Kondracki (6)

Racibórz fot. Marcin Żukowski (1)

Racibórz fot. Marcin Żukowski (2)